

ΕΤΕΡΩΝΥΜΑ

Γράφει ο Κώστας Καραμάρκος → <http://endeaneos.blogspot.com.au>

Με αφορμή το 22ο Φεστιβάλ Ελληνικού Κινηματογράφου Μελβούρνης

Φ

έτος συμπληρώνονται 22 χρόνια από τη γέννηση ενός κινηματογραφικού Φεστιβάλ που στόχευε να εμπλουτίσει την έννοια της ελληνικότητας και της ελληνοαυστραλίας, σε μια διαφορετική ομογένεια, σε μια διαφορετική Μελβούρνη, σε μια διαφορετική εποχή.

Πριν είκοσι δύο χρόνια το διαδίκτυο και το you tube ήταν άγνωστες λέξεις για τον περιοστέρο κόσμο. Πριν είκοσι δύο χρόνια, όσοι και όσες δε διάβαζαν τις ελληνικές εφημερίδες που έφταναν στου Σαλαπάτα, όσοι δεν αγόραζαν ελληνικά βιβλία στην πόλη, όσοι δε σπουδάζαν νέα ελληνικά στα διάφορα πανεπιστήμια της Μελβούρνης ενθυμούνταν και γνώριζαν την Ελλάδα μέσα από τις αφηγήσεις των γονιών τους ή των παππούδων τους. Πριν είκοσι δύο χρόνια, η αναζήτηση πτυχών της σύγχρονης στοχαστικής Ελλάδας στους Αντίποδες, η αναζήτηση και η κατανόηση της σύγχρονης ελληνικής κοινωνίας ήταν πιο δύσκολη.

Στη Μελβούρνη των αρχών της δεκαετίας του 1990, η κυρίαρχη συλλογική έκφραση της ομογένειας και η συνάντηση της με κομμάτια της ελληνικής ταυτότητας γινόταν στις μεγάλες εθνικές επετείους, γινόταν σε εκκλησίες και σχολεία, γινόταν στα γήπεδα της πόλης αλλά στα μεγάλα πανηγύρια, με πρώτο αυτό του Lonsdale Street. Όσο για την αναζήτηση και ανάδειξη της νιόπιας καλλιτεχνικής δημιουργίας... Αυτό θεωρούνταν υπόθεση των κουλτουριάρπδων και των αριστερών...

Όοσι και όσες «ψάχνονταν» για κάπι περιοστέρο και ευρύτερο σε ό,τι είχε σχέση και με το ελληνικό κομμάτι της ταυτότητάς τους, αυτό το κάπι το αναζητούσαν σε διάφορες μικροπαρέες, φοιτητικές και καλλιτεχνικές κυρίως, μια και η πολιτική-πολιτισμική έκφραση με αναφορά την Ελλάδα και την Ελληνοαυστραλία είχε ήδη αρχίσει να πάιρνει την κατιούσα. Υπήρχε και ένας άλλος «μυθικός» χώρος διασκέδασης, ταυτοτικής ζύμωσης και κοινωνικής συναναστροφής εκείνη τη μακρινή εποχή. Υπήρχε η μπαράρια του "Retreat" στο Sydney Road του Brunswick, που ξαναζωντανεύει ξανά τους τελευταίους μήνες σε μια άλλη εποχή...

Σε αυτό το ομογενειακό και πολιτισμικό πλαίσιο, ο λεγόμενος νέος ελληνικός κινηματογράφος, ο εσωτερεφής, εγωκεντρικός, φλύαρος και υπερφίαλος σε πολλές περιπτώσεις

Πλάνο από τον «Ψύλλο» του Δημήτρου Σπύρου, ταινία με την οποία άνοιξε το 1ο Φεστιβάλ Ελληνικού Κινηματογράφου Μελβούρνης, το 1993, στο State Film Theatre της πρωτεύουσας της Βικτόριας, ενώπιον 135 σινεφίλ της πόλης.

νέος ελληνικός κινηματογράφος ήταν άγνωστος στη Μελβούρνη. Μια στις τόσες, με αφορμή το Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου της πόλης μπορούσε να δεις ταινίες του Θόδωρου Αγγελόπουλου. Μια στις τόσες, στο πλαίσιο της Ελληνικής Εβδομάδας, του προπομπού του Φεστιβάλ Αντίποδες, μπορούσε να δεις σύγχρονο ελληνικό κινηματογράφο στο State Film Theatre. Υπήρχε και η τηλεόραση της SBS.

Κάπι πιο μεγάλο, κάπι πιο φιλόδοξο, κάπι που να στόχευε να προβάλει πτυχές της ζωής της σύγχρονης Ελλάδας (πρωτίστως) μέσα από τον κινηματογράφο, όχι μόνο στην ομογένεια, αλλά και στην ευρύτερη κοινωνία της Αυστραλίας, δεν υπήρχε. Ως ομογενειακή κινηματογραφική μνήμη υπήρχε το ελληνικό εμπορικό σινεμά της εποχής της μαζικής μετανάστευσης και οι βιντεοαθλίτες της δεκαετίας του 1980 που έφταναν και στη Μελβούρνη, όπως και στην υπόλοιπη Ελληνοαυστραλία υποθέτω.

Στις αρχές της δεκαετίας του 1990 λοιπόν, στο μεταίχμιο ανάμεσα στη σπουδή (μεταπτυχιακή κ.α.), στη βιοπάλη, στην κοινωνική συναναστροφή και στη διάθεση για συνεισφορά στα κοινά, οργανώναμε μια ομάδα φίλων σχεδόν κάθε εβδομάδα σειρά συναντήσεων σε διαφορετικά σπίτια και σε διαφορετικά προάσπια της Μελβούρνης. Συναντήσεις-ουζπίσεις, με ποτό, φαγητό και τοιγάρο, για θέματα που μας ενδιέφεραν, θέματα που δε σχετίζονταν μόνο με την ομογένεια. Αν θυμάμαι καλά, η ιδέα για τη δημιουργία ενός Φεστιβάλ Ελληνικού Κινηματογράφου γεννήθηκε (απευθείας ή ως συνέπεια) μάλλον σε μια από αυτές τις συναντήσεις.

Η στρατηγική μας στόχευσε από-

σκοπούς στο να εμπλουτίσουμε την έννοια της ελληνικότητας και τα ενδιαφέροντα των Ελληνοαυστραλών, αναδεικνύοντας πτυχές του σύγχρονου νεοελληνικού στοχασμού, της σύγχρονης Ελλάδας, αλλά και της σύγχρονης Ελληνοαυστραλίας μέσα από τον κινηματογράφο. Αναζητούσαμε επίσης μια πρωτοβουλία που η εκ των πραγμάτων δε θα μπορούσε όχι τόσο να τη «γεννήσει» ως ιδέα αλλά να την υλοποιήσει ως οργάνωση πηγών γενιά που ηγούνταν τότε του Δ.Σ. της Ελληνικής Ορθόδοξης Κοινότητας Μελβούρνης και Βικτώριας, του μαζικότερου ομογενειακού οργανισμού της Αυστραλίας, ή που ήταν στο Δ.Σ. του Φεστιβάλ Αντίποδες. Επιθυμούσαμε κάπι δικό μας, όπου εμείς θα ήμασταν οι μπροστάρπες και άλλοι οι συμπαραστάτες.

Η αλήθεια είναι ότι η πρότασή μας για την οργάνωση ενός Φεστιβάλ Ελληνικού Κινηματογράφου, όπως θυμάμαι τα πράγματα, αγκαλιάστηκε και υποστηρίχτηκε τυπικά και ουσιαστικά από όλους στο Δ.Σ. της Κοινότητας και του Φεστιβάλ.

Την οργάνωση του Φεστιβάλ για λογαριασμό του Δ.Σ. των Αντιπόδων, όπου ήμασταν μέλη, ανέλαβε να την κάνει μια τριμελής επιτροπή, με τον Κώστα το Μάρκο ως «πολυεργάλειο», την Ελένη τη Μπερντέ να χρεώνεται τις επαφές με το Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου για να εξασφαλιστούν οι ταινίες και τον εαυτό μου να ξεσκονίζει τα κιτάπια του για να κάνει μια οσύμα σχετικά με το ίι υπήρχε ως τότε ως καλλιτεχνικά αξιόλογη κινηματογραφική παραγωγή στην Ελλάδα, έτσι ώστε να ξέρουμε και τι να γράψω και μια πολύ περιληπτική εισαγωγή στην πρώτη αφίσα-πρόγραμμα του Φεστιβάλ Κινηματογράφου.

Από το πρώτο Φεστιβάλ στο State Film Theatre της Μελβούρνης κρατώ την κούραση, μια αναμνηστική φωτογραφία με τον Κώστα και την Ελένη μπροστά από μια αφίσα της ταινίας του Βασίλη Γεωργιάδη «Τα κόκκινα φανάρια», νομίζω, που υπήρχε στο φουαγιέ, καθώς και την ικανοποίηση ότι η εκτίμηση μας πως υπήρχε μια μαγική σινεφίλ στη Μελβούρνη επιβεβαιώθηκε στην πράξη.

Η διάρκεια στο χρόνο και το αγκάλιασμα του Φεστιβάλ Ελληνικού Κινηματογράφου από ένα ευρύτερο κοινό, που δεν περιορίζεται μόνο στους Ελληνοαυστραλούς, η υιοθέτηση του θεομού στα υπόλοιπα ορογενειακά κέντρα της Αυστραλίας και του οικουμενικού ελληνισμού, η «γιγάντωση» του φαινομένου των κινηματογραφικών Φεστιβάλ άλλων χωρών στη Μελβούρνη, δείχνει νομίζω το μέγεθος και την επιτυχία αυτής της πρωτοβουλίας που φέτος συμπληρώνει είκοσι δύο χρόνια ζωής.

Στην Ελλάδα της πολλαπλής κρίσης, στην ομογένεια της σχετικής ευμάρειας αλλά και ταυτοτικής πολιτισμικής συρρίκνωσης, καθώς επίσης και στην Αυστραλία της πολυυπολιτισμικής υποχώρωσης, η ύπαρξη και η διαιώνιση ενός επιτυχημένου θεομού όπως είναι το Φεστιβάλ Ελληνικού Κινηματογράφου Μελβούρνης εξυπηρετεί πολλούς ταυτόχρονους στόχους.

Το Φεστιβάλ μας υπενθυμίζει πως η σύγχρονη Ελλάδα εξακολουθεί να παράγει εξαγώγιμο πολιτισμό, στην προκειμένη περίπτωση μέσα από τον κινηματογράφο της.

Το Φεστιβάλ μας υπενθυμίζει πως η ελληνικότητα, η Ελλάδα, ο πολιτισμός μας, η Ελληνοαυστραλία, δεν εξαντλούνται και δεν οριοθετούνται μονάχα από το φολκλόρ, την τουρισμό, την παράδοση ή την απλούστευση.

Το Φεστιβάλ Ελληνικού Κινηματογράφου Μελβούρνης ως απευθείας εμπειρία ή ως έμμεση αναφορά, με τα θεματικά του αφιερώματα, με την ανάδειξη της κινηματογραφικής δουλειάς και των ελληνικής καταγωγής κινηματογραφιστών της Αυστραλίας, δηλώνει κάθε χρόνο πως σε αυτήν εδώ τη μεγάλη χώρα του νότου υπάρχουμε κι εμείς, οι μη αγγλοκελτικής καταγωγής Αυστραλοί. Υπάρχουμε, ως πρωταγωνιστές και συμπρωταγωνιστές, ως συγκάτοικοι, ως φιλοθέαμον κοινό, υπάρχουμε, όλοι εμείς, σε αυτό το μεγάλο και επερόκλητο χωνευτήρι του νότου.